

RAN-2401001203010009

S.Y.B.A. (NCF-NEP) (Sem. - III) Examination November - 2025

Sociology - (Major V) Indian Rural Society

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book.
- (2) Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
- (3) Figures to the right indicate full marks of the question.
- (4) All questions are compulsory.

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

પ્ર. 1. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો (ગમે તે પાંચ)

(10)

1. ગ્રામીણ સમુદાયમાં જ્ઞાતિ પંચાયતના કોઈપણ બે કાર્યો જણાવો.
2. સ્થળાંતરના કોઈપણ બે કારણો જણાવો.
3. ઈમિગ્રેશન એટલે શું?
4. વિધિવિધાનના માળખાનો અર્થ આપો.
5. પ્રભાવી જ્ઞાતિ એટલે શું?
6. લૂઈ વર્થે શહેરવાદના કેટલા લક્ષણો દર્શાવ્યા છે? કોઈપણ ત્રણ લખો.
7. ડો. એમ. એન. શ્રીનિવાસના મતે 'ગામડું' એટલે શું?

પ્ર. 2. ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા આપી ભારતીય ગ્રામીણ અભ્યાસનું મહત્વ સમજાવો.

(13)

અથવા

પ્ર. 2. જ્ઞાતિ એટલે શું? ભારતીય ગ્રામીણ સમાજના પાસાં તરીકે 'જ્ઞાતિ' ને સમજાવો?

પ્ર. 3. ગ્રામીણ અર્થવ્યવસ્થાની સમજ આપી, ગ્રામીણ આર્થિક જીવનમાં આવેલા પરિવર્તનોની ચર્ચા કરો.

(13)

અથવા

પ્ર. 3. જજમાની વ્યવસ્થા એટલે શું? તેના લક્ષણો અને કાર્યોની ચર્ચા કરો.

પ્ર. 4. ટૂંકનોંધ લખો (કોઈપણ બે)

(14)

1. ભારતમાં ગ્રામીણ સમાજના અભ્યાસ માટેના અભિગમો
2. ગ્રામીણ અને શહેરી સાતત્ય
3. ગ્રામીણ સમાજમાં કૃષિ આધારિત વર્ગો
4. ગ્રામીણ ધર્મના પાસાં

ENGLISH VERSION

Q. 1. Briefly answer the following questions. (Any Five)

(10)

1. State any two functions of the caste panchayat in rural communities.
2. Explain any two causes of migration.
3. What is immigration?

4. Define the structure of rituals.
5. What is a dominant caste?
6. How many characteristics of urbanism has Louis'Veryth exhibited? Write any three.
7. According to M.N. Srinivas, what does 'village' mean?

Q. 2. Define rural sociology and explain the importance of rural studies in India. **(13)**

OR

Q. 2. Define caste. Explain 'Caste' as an aspect of Indian rural society.

Q. 3. Explain the rural economy and discuss the changes that have occurred in rural economic life. **(13)**

OR

Q. 3. What is the jajmani system? Discuss its features and functions.

Q. 4. **Write a short note (any two)** **(14)**

1. Approaches to the study of rural society in India
 2. Continuity between rural and urban life
 3. Agriculture-based classes in rural society
 4. Aspects of Rural Religion.
-